

MODÜL 19

ÖZNE ORTAÇLARI - *SUBJECT PARTICIPLES*

İçindekiler / Contents

	<u>sayfa</u>
Bölüm 1. -(y)En	1
Bölüm 2. -(y)EcEk (olan)	6
Bölüm 3. -miş(olan)	9
Bölüm 4. Bağımsız kullanımı / <i>Autonomous use</i>	11
Bölüm 5. -DEki	14
Bölüm 6. Karışık alıştırmalar / <i>Mixed exercises</i>	17

BÖLÜM 1: -(y)En

ÖRNEK KONUŞMA

Sevgi : Şu karşıdan gelen adamı görüyor musun?

Zeynep : Evet?

Sevgi : Geçen sene annemi tedavi eden doktor o.

Zeynep : Sahi mi? Pek de yakışıklıymış.

Sevgi : Üstelik de bekar.

ÖRNEK CÜMLELER

- Ahmet sokakta kaybolan cüzdanımı bulmuş. Çok sevindim.
- Bizim evimiz hiç boş kalmaz. Gelen giden (misafir) çoktur.
- Ağlamayan çocuğa emzik vermezler. (Atasözü)
- Çita dünyanın en hızlı koşan hayvanıdır.
- Yanımızdaki masada yemek yiyen kadın Türkan Şoray'a ne kadar benziyor.
- Kardeşleri olmayan çocuklar bazen şımarık olurlar.
- İlerde oynayan çocukları görüyor musun? Şu kızıl saçlı olan çocuk benim oğlum.

ALİŞTIRMALAR

- A. Bir spor spikeri New York maratonunu radyodan naklen aktarmaktadır. Örneğe bakarak boşlukları doldurun.
A sports reporter is reporting the New York Marathon live on radio. Look at the example and fill in the blanks accordingly.

Örnek:

Şu anda önümüzden geçen yarışmacıları halk çılgınca akışılıyor.
(geçmek)

1. _____ yarışmacılara görevliler su veriyor. (susamak)
2. Arada yere düşüp _____ koşucular hemen tedavi ediliyor.
(yaralanmak)
3. Biraz önce _____ genci ambulansa bindirdiler. (bayılmak)
4. Yardımsever bazı insanlar gözleri _____ koşuculara yol gösteriyorlar. (görmemek)
5. Bu yarışı _____ herkese sertifika veriliyor. (bitirmek)
6. Ama _____ ilk üç kişiye büyük ödül var. (kazanmak)
7. Cadde kenarlarında _____ halk heyecanla sonucu bekliyor. (birikmek)
8. Maratonu kaydetmek _____ televizyon ekipleri arabalarla yarışmacıları takip ediyorlar. (istemek)

- B. Listedeki fiilleri kullanarak aşağıdaki ünlü kişileri tarif eden cümleler yazın.
Form sentences that describe the famous people listed below using the following verbs.

yazmak kurmak geçmek keşfetmek icat etmek gitmek bulmak
kazanmak bestelemek almak çizmek

Örnek:

Atatürk - lider
Türkiye Cumhuriyeti'ni kuran lider.

1. Lindbergh - pilot	6. Neil Armstrong - astronot
2. Kristof Kolomb - kaşif	7. Madam Curie - fizikçi
3. Shakespeare - yazar	8. Mark Spitz - yüzücü
4. Pastör - bilim adamı	9. Leonardo da Vinci - ressam
5. Graham Bell - mucit	10. Beethoven - besteci

- C. Aşağıdaki meslekleri örneğe bakarak tarif edin.
Describe the following professions looking at the example.

Örnek:

gözlükçü:

Gözlük satan / tamir eden insan.

Gözlük satan / tamir eden insana gözlükçü denir.

1. çöpçü	6. ev kadını
2. mimar	7. garson
3. aşçı	8. sekreter
4. doktor	9. gazeteci
5. polis	10. politikacı

- Ç. Aşağıda 10 ülke ile ilgili çeşitli bilgiler yazılı. A ve B sütunlarındaki bilgileri eşleştirerek örnekteki benzer cümleler yazın.
In list A you will find information about ten countries. Form sentences similar to the example by matching the information provided in lists A and B.

Örnek:

Başkenti Ankara olan Türkiye, Asya ve Avrupa kıtaları arasında bir köprü oluşturuyor.

A

1. Hindistan'ın nüfusu hızla artıyor.
2. Çin 2008 Olimpiyatları'nı üstlendi.
3. İtalya'nın şekli bir çizmeye benziyor.
4. İngiltere'nin havası çok yağışlı.
5. Avustralya güney yarım kürededir.
6. Brezilya'nın halkı Portekizce
7. Türkiye'nin başkenti Ankara.
8. Japonya'nın çok gelişmiş bir
9. Amerika Birleşik Devletleri dünyanın her ülkesinden göç alıyor.
10. Fransa'nın üzümleri çok kaliteli.

B

- a. Asya ve Avrupa arasında bir köprü oluşturuyor.
- b. Çok kaliteli şarap üretiyor.
- c. Her yıl yüz binlerce araba üretiyor.
- ç. Güney Amerika'daki en büyük ülke.
- d. Birçok değişik kültürün birlikte yaşadığı bir ülke.
- e. Dünyanın en kalabalık ülkesi.
- f. Futbolun çok sevildiği bir ülke.
- g. Bir adalar grubu.
- ğ. Bilişim teknolojisi ile ünlü.
- h. Boğa güreşleri ile ünlü.

- D. Aşağıda burçlarla ilgili bilgiler var. Örneğe bakın ve benzer cümleler yapın.
*Certain characteristics of different astrological signs are provided below.
 Look at the example and form similar sentences.*

Örnek:

Koç arkadaş canlısıdır. Güzel dostluklar kurar.
Arkadaş canlısı olan Koç (insanı) güzel dostluklar kurar.

Boğa yemek yemeyi sever. En büyük sorunu şişmanlıktır.
Yemek yemeyi seven Boğa'nın en büyük sorunu şişmanlıktır.

1. İkizler güzelliğe önem verir. Süsüne düşkündür.
2. Yengeç çok hareketlidir. Aynı anda birçok işi yapabilir.
3. Aslan kendine çok güvenir. Her işte başarılı olur.
4. Başak ne istediğini bilir. Çok kolay karar verir.
5. Terazî bir işi yapmadan önce iyice tartar. Hata yapmaz.
6. Akrep güzel konuşur. Herkesi etkiler.
7. Yay sürekli gezmek ister. Bir yerde fazla kalamaz.
8. Oğlak sürekli okur ve araştırır. Çok bilgilidir.
9. Kova para işlerinden iyi anlar. İyi bankacı olur.
10. Balık çok uyumludur. Herkes ile anlaşır.

- E. Aşağıdaki açıklamaları okuyun ve konuşmaları örnekteki gibi tamamlayın.
Read the instructions provided below, look at the example and complete the dialogues accordingly.

Örnek:

Bir hırsız çantanızı kaptı ve kaçtı. **Adamın bıyıkları ve gri bir montu olduğunu farkettiliniz.** Polise haber verdiniz. Şimdi karakolda polisin yakaladığı kişilere ayna arkasından bakıyorsunuz.

Polis: Size çarpan hırsız hangisi?
 Siz: Şu **bıyıklı olan** adam.
 Polis: Orada iki tane bıyıklı adam var.
 Siz: **Üstünde gri mont olan** bıyıklı adam.

1. Bir çocuk bahçesindeyiz. **Oğlunuzun saçları sarı ve üstünde kırmızı pantolon var.** Öteki çocuklarla birlikte oynuyor. Siz de şu anda başka bir anne/baba ile sohbet ediyorsunuz.

Anne/Baba: Sizin oğlunuz hangisi?

Siz: Şu _____ çocuk.

Anne/Baba: Ama orada iki üç tane daha sarı saçlı çocuk var.

Siz: Doğru. Benimki _____ oğlan.

2. Süpermarkette çok alışveriş yaptınız. Çok fazla paketiniz var. Markette çalışan çocuklardan biri paketleri arabanıza taşıyacak. **Arabanızın sol arka sinyali lambası kırık, plakası 06 AR 96.**

Çocuk: Arabanız hangisi?

Siz: Şu _____ araba.

Çocuk: Öyle bir araba daha var.

Siz: Pardon. Plakası _____ Renault marka araba.

3. Kazağınızı kaybettiniz. Eşinize nerede olduğunu soruyorsunuz. **Kazak mavi beyaz çizgili, dirsekleri erimiş.**

Siz: Kazağımı bulamıyorum.

Eşiniz: Yine hangi kazağını kaybettin?

Siz: Hani şu _____ kazağımı.

Eşiniz: Senin öyle iki kazağın var. Hangisi?

Siz: Annem örmüştü. Hani _____ kazak.

Eşiniz: Ha! ben onu artık giymiyorsun diye eskiciye verdim.

Siz: Ama sen de! Bana sormadan nasıl verirsin?!!!

4. Arkadaşınız gelecek. Evinizi tarif ediyorsunuz. **Apartman beş katlı ve altında bakkal ve kuaför var.**

Arkadaşınız: Nerede oturuyorsun?

Siz: Çeşme Sokak'ta.

Arkadaşınız: Ben o sokağı biliyorum. Hangi apartman?

Siz: _____ apartman.

Arkadaşınız: Ama orada altında bakkal ve kuaför olan üç apartman var.

Siz: Ama o sokakta _____ tek apartman bizimki.

5. Ayakkabı almak istiyorsunuz. Arkadaşınızla vitrinlere baktınız. **Daha sona vitrinde beğendiğiniz, tokalı bir ayakkabı aldınız.** Arkadaşınıza telfonda haber veriyorsunuz.

Siz: Nihayet karar verip bir ayakkabı aldım.

Arkadaşınız: Hangisini aldın?

Siz: Hani _____ bir ayakkabı vardı ya, işte onu.

Arkadaşınız: Ama vitrinde birçok ayakkabı vardı.

Siz: Hani şu büyük _____ kahverengi ayakkabı vardı ya, işte onu aldım.

F. Tartışma: Sürekli kadın ve erkek arasındaki sorunlardan, çatışmalardan söz edilmekte. Sizce ideal ilişki/durum/ortam nasıl olmalı? Bunu sağlamak için çocuğu olan çiftler neler yapmalı/ çiftlere ne gibi sorumluluklar düşüyor? Kız çocuğu olan aileler ile erkek çocuğu olan aileler çocuklarını farklı bir şekilde eğitmeli mi?

***Debate:** The relationship between men and women is often the topic of heated debates. What should an ideal relationship/situation/environment be like in your opinion? What should couples with children do to achieve this/what kind of responsibilities do they have? Should there be different standards for bringing up female and male children?*

Örnek:

Çocukları **olan** çiftlerde/ailelerde hem anne, hem baba çocuklarının eğitiminden sorumlu olmalı.

BÖLÜM 2: -(y)EcEk (olan)

ÖRNEK KONUŞMA

Zeki : Ne oldu? Vakit geldiği halde bizi niye hala uçağa almıyorlar?
Cahide : Saat beşte kalkacak **(olan)** uçak arıza yapmış. Bizi saat altıda gidecek **(olan)** uçağa bindireceklermiş.

ÖRNEK CÜMLELER

1. Bu gece televizyonda yayınlanacak **(olan)** film çok güzel diyorlar.
2. Bu yıl okula başlayacak **(olan)** öğrencilerin hepsi sağdaki sıraya girsin, seneye başlayacak **(olan)** öğrenciler soldaki sıraya girsin.
3. Bu hafta sonu partiye gelebilecek **(olan)** arkadaşlarla konuştun mu?

4. İlerde mühendis olacak (**olan**) gençler matematik ve fizik derslerine çalışmalı.
5. Bana yardım edecek kimse yok mu?
6. Yapılacak işleri halledebildin mi?

ALİŞTIRMALAR

- A.** Çocuklar için bir yaz kampını idare ediyorsunuz. Birazdan onlara günün programını açıklayacaksınız. Aşağıdaki notlarınıza bakarak neler söyleyeceğinize karar verin. *You are directing a summer camp for children. You are about to announce their schedule for the day. Look at your notes provided below and decide what you will tell them.*

Örnek:

Not : Altı öğrenci dağa tırmanacak. Yanlarına şapka, su ve pusula alsınlar.
Siz : *Dağa tırmanacak olan öğrenciler yanlarına şapka, su ve pusula alsınlar.*

1. On öğrenci yüzme dersi alacak. Mayolarını giysinler.
2. On öğrenci voleybol oynayacak. Voleybol sahasına gitsinler.
3. Sekiz öğrenci satranç oynayacak. Televizyon odasında öğretmenlerini beklesinler.
4. Altı öğrenci masa tenisi turnuvası yapacak. Depodan racketlerini alsınlar.
5. Yirmi iki öğrenci futbol oynayacak. Saat üçte futbol sahasında olsunlar.
6. On öğrenci akşam yemeğini hazırlayacak. Hemen yemekhanede aşçıyı görsünler.

- B.** Cevdet hayatından hiç memnun değil. Şu anda bir arkadaşına hayatından yakınıyor. Örneğe bakarak nasıl bir yaşam istediğini yazın. *Cevdet is quite unhappy. Right now he is talking to a friend and complaining to him about his life. Look at the example and describe the kind of life he would like to have.*

Örnek:

"Eşim beni hiç anlamıyor."
Onu anlayacak (olan) bir eş istiyor.

1. "Arabam beni sürekli yolda bırakıyor."
2. "Çocuklarım hiç sözümü dinlemiyor."
3. "Köpeğim terliklerimi getirmiyor."
4. "Patronum hep bana bağıırıyor."
5. "Futbol maçlarında televizyon bozuluyor."
6. "Gazeteci gazetemizi vaktinde getirmiyor."

- C. Ömer Bey ağır bir ameliyat geçirmiş yaşlı bir adam, şimdi evinde iyileşmesi gerekiyor. Ömer Bey'in çocukları babaları için bir bakıcı arıyorlar ve bu bakıcının ne gibi görevleri üstlenmesi gerektiğini konuşuyorlar. Örneğe bakarak aşağıda verilen bilgilerle cümleler kurunuz.

Ömer Bey is an old man who needs to recover at his home after a serious operation. His children are looking for a care person for their father. They are talking about the kind of tasks this person needs to take care of. Look at the example and form sentences with the information provided below.

Örnek:

Babama, ilaçlarımı verecek biri lazım.
birine ihtiyacımız var.
biri olmalı.

1. ilaçlarını ver-
2. arada bir kitap oku-
3. çamaşırlarını yıka-
4. yemeklerini pişirebil-
5. yatıp kalkarken yardımcı olabil-
6. köpeğine bak-

- D. Nilüfer bir reklam şirketinde stajyerlik yapıyor. Şefi bugün önüne acaba ne gibi işler yığmış? Parantez içindeki fiilleri edilgen hale getirip ortaç olarak boşluklara yazınız.
Nilüfer does an internship at an advertising agency. To find out what kind of work her boss dumped on her today, put the verbs in parenthesis the passive form first and then form participles with them.

Örnek:

Tasarlanacak reklamlar burada. (*tasarlamak*)

1. _____ eski reklamları buraya koydum. (*düzeltilmek*)
2. _____ broşürler nerede, biliyor musunuz? (*gözden geçirmek*)
3. _____ mektuplar bitti mi? (*yazmak*)
4. _____ müşterilerin listesi burada. (*aramak*)
5. Şu anda _____ başka iş yok... (*yapmak*)

BÖLÜM 3: -miş (olan)**ÖRNEK KONUŞMA**

- Derya : Zafer! Bana yardım edebilir misin, lütfen?
- Zafer : Tabii. Ne yapmamı istersin?
- Derya : Ben evi temizlerken sen de makinadan yıkanmış çamaşırları çıkar ve masanın üstünde duran ütülenmiş giysileri dolaba kaldır.
- Zafer : Tamam.

ÖRNEK CÜMLELER

1. Hava kirliliğine karşı yıllar önce alınmış (olan) önlemler sonunda uygulanmaya başlandı.
2. Türkiye'de, askerliğini yapmış (olan) erkekler daha kolay iş bulabiliyor.
3. Bunlar da geçen yaz Fransa'da çekilmiş (olan) fotoğraflarım.
4. Yeni silinmiş (olan) halının üstüne çikolata dökülünce öyle kızdım ki!
5. Donmuş etleri çözelim mi?

ALİŞTIRMALAR

- A. Kızılay çeşitli felaketlerden etkilenen insanlara yardım eder. Aşağıda bir depremden sonra yaptıkları yazılı. "-miş (olmak)" kalıbını kullanarak boşlukları parantez içindeki fiillerle doldurun.
Kızılay (the Red Crescent) provides assistance to people who have been victims of disasters. The following is a list of things that Kızılay did after an earthquake. Fill in the blanks with the verbs in parenthesis using "-miş (olmak)".

Örnek:

Depremden zarar görmüş (olan) insanlara çeşitli yardımlarda bulundu.

1. _____ (acıkmak) insanlara yiyecek verdi.
2. _____ (kaybolmak) çocukların anne ve babalarını aradı.
3. _____ (yaralanmak) insanlara ilk yardım yaptı.

4. Evi _____ (yıkılmak) ailelere çadır verdi.
5. Su kaynakları _____ (kirlenmek) bölgelere temiz su sağladı.

B. Aşağıdaki boşlukları listedeki sözcüklerden uygun olanları ile doldurun.
Fill in the blanks with the suitable words provided below.

sanayileş-, eski-, patla-, eğitil-, dökül-, okun-, kızar-

Örnek:

Yarın akşam **kızarmış** tavuk ve patates pişireceğim.

1. Dün sinemada büyük bir torba _____ mısır aldım.
2. Bu yıl _____ ülkeler toplantısı Londra'da yapıldı.
3. _____ gazetelerinizi lütfen atmayın.
4. Belediye yeni bir karar aldı. Şehirdeki bütün _____ evleri tamir edecekler.
5. Sonbaharda yere _____ yaprakların arasında yürümek çok zevkli oluyor.
6. Ülkemizin iyi _____ gençlere ihtiyacı var.

C. a) Aşağıda bir araba tamircisinin reklamı var. Reklamı okuyup inceleyin.
The following is an ad for a car repair shop. First read the ad.

SAĞLAM OTO

Araba Tamircisi
*Eskimiş contalar değiştirilir.
 Gevşemiş vidalar sıkılaştırılır.
 Yıpranmış fren balatalarının yerine
 yenisi takılır.
 Çürümüş kaportalar tamir edilir.
 Eğrilmiş şasi çekilip düzeltilir.
 Bozulmuş rot ve balans ayarı yapılır.
 Aşınmış iç döşemeler yenilenir.*

Mustafa Sağlam

b) A, B ve C sütunlarındaki bilgileri kullanarak yukarıdakine benzer bir reklam hazırlayın.

Prepare an ad similar to the above example using the information provided in columns A, B, and C below.

Örnek:

Kırılmış kiremitler aktarılır.

A	B	C
Kırılmak	parkeler	onarmak
Cilası kalkmak	borular	yenilemek
Dökülmek	sıvalar	aktarmak
Çatlamak	bacalar	cilalamak
Delinmek	fayanslar	yerine yenilerini kaplamak
Tıkanmak	elektrik kabloları	tamir etmek
Solmak	kiremitler	açmak
Eskimek	duvar kağıtları	değiştirmek

BÖLÜM 4: Bağımsız kullanımı / Autonomous use

ÖRNEK KONUŞMA

Mustafa : Dün bir düzine yumurta almıştım. Şimdi niçin hiç yok?

Zeynep : Sekiz tanesi kutuda kırılmış. **Kırılanları** attım. **Kalanlarla** da börek yaptım, hiç kalmadı.

Mustafa : **Kırılmış olanları** hemen atmasaydın. Belki bir şeye kullanabilirdik.

ÖRNEK CÜMLELER

1. Afrika'daki açlık sorununu çözmek için yapılanlar henüz yeterli değil. Yeni çareler gerekli.
2. Toplantıda söylenenler kaydedildi.
3. Atılacakları bir kenara koy. Eskiciye verelim.

4. Bu yaz bizim sınıftan birkaç öğrenci staj yapmaya Rusya'ya gidecekmiş ama ben **gidecek olanlarla** henüz konuşmadım.

ALİŞTIRMALAR

- A. Bir üniversitenin öğrencileri egzantrikler kulübü kurdu. Bu kulübe üye olabilmek için aşağıdaki anketi tamamlamak gerekiyor. Bu kulübe üye olup olamayacağınızı öğrenmek istiyorsanız önce fiillere gereken ekleri ilave ediniz, sonra şartlardan size uyanları işaretleyin. Daha sonra işaretlediğiniz şartların puanlarını toplayıp değerlendirmeyi okuyun.

A group of college students formed a club of "eccentrics." All candidates for membership need to complete the following questionnaire. If you want to learn whether you could be a member of the club or not, first add the necessary endings to the verb stems, then mark the statements that apply to you. Next, add all the points allocated for the statements that you marked and read the evaluation.

EGZANTRİKLER KULÜBÜ ANKETİ

1. Alaska'da doğanlar 1 puan.
2. Sabahları kahvaltıda yumurta ye————— 0 puan.
3. İkinci el giysi giy————— 1 puan.
4. Yazları tatil için Kuzey Kutbu'na git————— 3 puan.
5. Okula siyah deri pabuçla gel————— 0 puan.
6. Okula patenle gel————— 2 puan.
7. Sadece kumaş mendil kullan————— 3 puan.
8. Hamburger yemeyi sev————— 0 puan.
9. Cep telefonu ol—————. 1 puan.
10. Bağımsız filmleri seyretmeyi sev—————. 2 puan.

Değerlendirme:

- 0-3 puan arası:** Kulübümüze girme şansınız hiç yok. Kusura bakmayın. Hayatta başarılar dileriz.
- 4-7 puan arası:** Biraz daha çabalarsanız belki gelecek yıl aramıza katılabilirsiniz ama henüz bize yetecek kadar egzantrik değilsiniz.
- 8-12 puan arası:** Tebrikler! Siz de artık bizdensiniz. Hoşgeldiniz egzantrikler dünyasına.

- B.** Siz de buna benzer bir kulüp kurmak istiyorsunuz. Aşağıdaki konulardan birini seçin, ona uygun sorular ve bir değerlendirme hazırlayın.
You want to establish a similar club. Choose one of the topics listed below and prepare questions and an evaluation table accordingly.

cimriler
utangaçlar
entelektüeller
görgü kurallarına uyanlar
ciddiyet sevenler kulübü

- C.** Aşağıdaki cümleleri örnekteki gibi birleştirin.
Look at the example and connect the sentences below.

Örnekler:

Bugün yağmur yağacak dediler. Bunu söyleyenlerin hepsi yanıldı.
Bugün yağmur yağacak diyenler yanıldı.

1. Konuşmacıyı birçok insan dinledi. Hepsi onu alkışladı.
2. Kazada üç kişi yaralanmıştı. Hepsi iyileşti.
3. Sinemada yanımda iki kişi oturuyordu. İkisi de kalktı.
4. Birçok arkadaşım rejim yapıp zayıfladı. Sonra gene kilo aldılar.
5. Yandaki odada bir parça çalınıyor. Duyuyor musun?
6. Buzdolabında bazı şeyler bozulmuş. Onları atalım.
7. Yere birşeyler döktüm. Onları hemen süpüreyim.
8. Bana iyilik eden birçok insan oldu. Ben de onlara yardım etmek istiyorum.

- Ç.** Aşağıda, bir anne ile iki çocuğunun arasında geçen konuşmalar var. Örneklere bakın ve annenin çocuklarına verebileceği yanıtları bulun.
The following is a conversation between a mother and her two children. Look at the examples and find the answers the mother gives to her children.

Örnekler:

Oğul: Anne, şu gömleklerin çoğu kirli. Nereye koyayım?

Anne: Yıkanacak olanları banyodaki leğene koy. (yıkanacak)

Kız: Anneciğim, bak bütün bu ödevleri bitirdim, daha bunlar kaldı.

Anne: Bitmiş olanları getir, ben bir bakayım. (bitmiş)

1. Oğul: Anne, ne kadar çok çorabım varmış! Ama birçoğu delinmiş.
Anne: _____
(delinmiş)
2. Kız: Anne, bu pabuçların çoğunu artık istemiyorum. Belki eskiciye satabiliriz.
Anne: Olur kızım, _____.
(satılacak)
3. Oğul: Anne, bu tişörtlerin ikisinin rengi solmuş. Belki yeniden boyayabiliriz.
Anne: _____
(boyanacak)
4. Kız: Anne, balkonda hala çamaşır asılı.
Anne: _____
(kurumuş)
5. Oğlan: Anneciğim, bu akşam sinemaya gidince hangi pantolonu giyeyim?
Anne: _____
(ütülenmiş)
6. Kız: Bu masanın üstündeki faturaları nereye koyayım?
Anne: _____
(ödenmiş)

(ödenecek)

BÖLÜM 5: -DEki

ÖRNEK KONUŞMA

- Reha : Yarın bizim mahalle**deki** çocuklar futbol maçı yapacaklarmış. Sen de gelip oynamak ister misin?
- Ergun : Tabii. Saat kaçta, nerede olayım?
- Reha : Saat üçte okulun yanın**daki** futbol sahasında ol.
- Ergun : Tamam, yarın görüşürüz.

ÖRNEK CÜMLELER

1. Hayvanat bahçesindeki hayvanlara çok acıyorum. Bütün hayatları dört duvar arasında geçiyor.
2. Sütteki zararlı organizmaları öldürmek için en az bir saat kaynatmak lazım.
3. Tatile giderken salondaki camı açık unutmuşuz. İçeri hep yağmur suyu girmiş.
4. Çocuklar geçit törenindekilere el salladılar.

ALİŞTIRMALAR

- A. Aşağıdaki cümleleri örnekteki gibi birleştirin.
Connect the sentences below as shown in the example.

Örnekler:

Ahmet'in yanında bir kadın oturuyor. Bu kadın çok güzel.
Ahmet'in yanındaki kadın çok güzel.

Çantamda birkaç şişe su var. Hepsi ısınmış.
Çantamdaki su şişelerinin hepsi ısınmış.

1. Önümde bir kadın oturuyor. Şapkası çok büyük.
2. Otobüs durağında bir çocuk duruyor. O çocuk benim kardeşim.
3. Plajda uyku tulumunda bir adam yatıyor. Herhalde turist.
4. Sevim'in yanında bir adam var. Herhalde kocası.
5. İstanbul'da birçok üniversite var. Hepsi de iyi.
6. Bu gölde birçok balık var. Hepsi de lezzetli.
7. Bugün gökte birçok yıldız var. Hepsi de çok parlak.
8. Evimde iki telefon var. İkisi de bozuk.

- B. Aşağıdaki yerleri tarif edin.
Describe the places listed below.

Örnek:

Everest: *Dünyadaki en yüksek dağ.*

1. Nil
2. Jüpiter
3. Vatikan
4. Pasifik
5. Van Gölü
6. New York

C. Aşağıdaki konuşmalarda altı çizili bölümleri örnekteki gibi değiştirin.
Look at the example and change the underlined sections of the following sentences accordingly.

Örnek:

A: Elma mı alıyorsun?

B: Evet.

A: Bence önce evdeki elmaları bitirelim, sonra yenisini alırsız.

*Bence önce **evdekileri** bitirelim, sonra yenisini alırsız.*

1. A: Yeni işinden memnun musun?
B: Evet, çok memnunum. Bürodaki arkadaşlarla da çok iyi anlaşıyoruz.
2. A: Necmi evlerinden birini satmak istiyordu? Ne oldu?
B: Çok uğraştı ama galiba Yozgat'taki evini sonunda sattı.
3. A: Sandala binerken yanınızdaki eşyalara dikkat edin. Suya düşmesinler.
B: Eşyaları otobüste bıraksak olur mu?
A: Tabii.
4. A: Önce hangi duvarları boyayalım?
B: Bence salondaki duvarlardan başlayalım.
5. A: Sofradan kalkabilir miyim?
B: Yemeğini bitirdin mi?
A: Evet, tabağımdaki yemekleri yedim.
6. A: Çok ıslanmışsın. Yağmura mı yakalandın?
B: Evet. Neyse ki elimdeki torba naylondur. İçindeki eşyalar ıslanmadı.

BÖLÜM 6: Karışık alıştırmalar / Mixed exercises

- A. Aşağıdaki nesnelere neler olduğunu bulun.
Find the objects that the sentences below are describing.

Örnek:

Saç tararken kullanılan ve dişleri olan alet. (*Tarak*)

1. Güney Afrika'da çokça çıkarılan ve çok pahalıya satılan değerli bir taş.
2. Özellikle kışın ele giyilen ve elleri soğuktan korumaya yarayan şey.
3. Yazı yazmak için kullanılan, grafit ve tahtadan yapılan nesne.
4. Genellikle evlerin dış duvarlarına açılan ve gün ışığının içeri girmesini sağlayan şey.
5. Hem eti hem sütü hem de yününden yararlanılan küçükbaş bir hayvan.
6. Ortadoğu ülkelerinde çokça çıkarılan sıvı yakıt.
7. Saçları kızıla boyamak ve güçlendirmek için kullanılan bitki.
8. Özellikle bebeklere sürekli içirilen beyaz renkli sıvı.
9. Kırılan ya da kopan şeyleri yapıştırmak için kullanılan nesne.
10. İçinde para saklanan, kalın duvarlı, şifreli kutu.

(Cevaplar: 1. elmas; 2. eldiven; 3. kalem; 4. pencere/cam;
5. koyun/keçi; 6. petrol; 7. kına;
8. süt; 9. yapıştırıcı; 10. kasa)

- B. Şimdi siz de yukarıdakilere benzer cümleler hazırlayın.
Now prepare your own sentences similar to those listed above.

- C. İsmail Aslan iş arıyor. Gazetelerin birinde aşağıdaki ilanı görüyor. Önce ilana sonra, İsmail'in kısa öz geçmişine bakarak İsmail'in bu işe uygun olup olmadığını söyleyin.
İsmail Aslan is looking for a job. He comes across the following ad in a newspaper. Examine the ad and İsmail's short CV, then, decide whether İsmail is a good candidate for the job.

a.

MÜFETTİŞ YARDIMCILARI

Genel Müdürlüğümüz bünyesindeki
Teftiş Kurulu Başkanlığında görevlendirilmeyi

Ve Bankacılık mesleğinde sorumluluk alarak
ilerlemeyi hedefleyen

*T.C. vatandaşı ve erkek
30 yaşını aşmamış*

*İktisat, İşletme, İdari Bilimler ve Hukukla ilgili
yüksek öğrenimini tamamlamış*

çok iyi derecede İngilizce bilen

*sağlık durumu yurdun her yerinde görev ve yolculuk
yapmaya elverişli*

Askerlik hizmetini tamamlamış

Herhangi bir hizmet taahhüdü altında bulunmayan

Adaylar arasında yabancı dil ve meslek sınavları ile
Tecrübeli ve Tecrübesiz
Müfettiş Yardımcıları alınacaktır.

Ücret, günün ekonomik koşullarına göre belirlenecektir.

Sınava katılmak isteyen adayların fotoğraflı ve ayrıntılı özgeçmişlerini (varsa telefon numaralarını) içeren bir mektup ile, en geç 17 Eylül 2007 tarihine kadar

P.K. 54 Ulus – Ankara
Adresine başvurmaları rica olunur.

Tüm başvurular gizli tutulacak ve
cevaplandırılacaktır.

b. KISA ÖZ GEÇMİŞ

Ad : İsmail Aslan

Doğum Yeri : Ankara

Doğum Tarihi : 5 Nisan 1983

Mezun Olduğu En Son Okul : Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi

Bildiği Yabancı Diller : İngilizce, Almanca

Sağlık Durumu : Çok iyi

Askerlik Hizmeti : Tamam

Mecburi Hizmeti : Yok

Medeni Hal : Evli

Örnek:

Bu iş İsmail'e uygun/uygun değil çünkü

Bu iş İsmail'e uygun çünkü 30 yaşını aşmamış olan birini arıyorlar.

- Ç. Hava Harp Akademisi pilot olmak isteyen gençler için gazeteye bir ilan veriyor. Mehmet bu ilanı görünce çok seviniyor çünkü o da pilot olmak istiyor ve ilandaki tüm şartlar ona uyuyor. Aşağıda Mehmet'in özellikleri yazılı. Bu özelliklere bakarak Akademi'nin gazeteye verdiği ilanı bulun.

Air Force Academy gives an ad to newspapers seeking young men who want to become pilots. Mehmet, who wants to become a pilot, cheers with joy when he notices that he actually meets all the requirements listed in the ad. The following is a list of Mehmet's qualifications. Describe the Academy's ad by examining the list below.

1. 17 yaşında
2. Boyu 1.70 metrenin üstünde
3. Gözlük takmıyor
4. Komutanları ile iyi geçineceğine emin
5. Lisede matematik ve fizik okudu
6. Derslerinden hep iyi notlar aldı
7. Askerliği seviyor
8. Kötü alışkanlıkları yok
9. Sağlıklı
10. Yüksek yerlerden ve uçaklardan korkmuyor

İLAN

Hava Harp Akademisinden bildirilmiştir:
Akademiye alınmak üzere

1. 17 yaşını aşmamış
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____
6. _____
7. _____
8. _____
9. _____
10. _____

adaylar aranmaktadır.
İlgilenen adayların iki fotoğraf ve
bir dilekçe ile Akademimize
şahsen başvurmaları gerekmektedir.